

Fogelsanghstate:

door Llewellyn Bogaers

grandeur in het vlakke Friese land

De eerste aanblik van het Friese buiten Fogelsanghstate te Veenklooster was al veelbelovend. Dit landhuis oogt heel elegant.

De voorgevel is een fraai staaltje van architectuur uit 1873. De raampartijen en entree zijn in speels, zachtgeel pleisterwerk gevat. Het fronton boven de statige ingangspartij creëert een mooi evenwicht tussen breedte en hoogte. Ook binnen oogt het huis licht door de prachtige lichtval en de zachte kleuren waarin de kamers geschilderd zijn. Nu is het gebouw tot op de huid uitgekleeft: nagenoeg al het meubilair en het behang, ja zelfs de plavuizen zijn verwijderd. Het huis krijgt een geheel nieuw fundament. Waar nodig worden balken en gevels vernieuwd. Het gebouw verkeert in slechte staat en dat heeft alles met de bouwgeschiedenis te maken. Het landhuis uit 1640 is in de loop der eeuwen vergroot en verhoogd en dat allemaal op de zachte ondergrond van veen en klei. De grond werkt nog steeds en het huis is verzakt en uit zijn voegen geraakt. Ook is

er een vochtprobleem: heel wat houtwerk is verrot, muurankers zijn verroest en er zitten scheuren in het pleisterwerk. Een ingrijpende restauratie is de enige mogelijkheid om het verval tegen te gaan. Temeer daar in dit landhuis, dat nog steeds bewoond wordt, ook een museum gevestigd wordt.

Bij de restauratie van het fundament kwamen uitvoerder Harry Meijer en zijn mannen voor de nodige verrassingen te staan. Het fundament van het souterrain bleek maar 15 cm diep en dat bij een hoge stand van het grondwater. Over de hele oppervlakte van het huis was een gewapende fundering gepland op 40 cm diepte. Het was een grote klus om dit karwei te klaren: de grond was zo instabiel dat heien onverantwoord was, zelfs een graafmachine kon niet worden ingezet. Met de schop is al het graafwerk gedaan, de kessen zijn met de

hand geplaatst. Bij de werkzaamheden kwam een zeventiende-eeuws bad tevoorschijn, helemaal bekleed met tegeltjes, en een grote zandstenen waterput.

De bel etage doet haar naam eer aan. Via het bordes kom je in een ruime entree met fraai stucwerk die toegang biedt tot de koepelzaal waarin zachtgeel stucco lustro te zien is, imitatiemarmar. Rechts van de hal is de salon, links de eetzaal. Wie vernuftige verwarmingselementen wil zien, kan hier terecht.

Werkelijk aan ieder detail is aandacht besteed. De bewoners hebben altijd veel in het pand en zijn omgeving geïnvesteerd. Om het huis is een prachtig park in Engelse landschapsstijl. Een wilgenlaantje leidt naar de vijver. Het koetshuis is nog helemaal in tact. Koetsen en arrensleeën zijn hier in alle soorten en maten te zien. Zelfs de oude lijkbaar met de familiewapens is nog bewaard. Boven de stallen hangen de naamplaatjes van geliefde paarden als Fritz en Stella. Hier is met plezier gewoond. Het was niet alleen maar schone schijn. Sporen van het dagelijkse leven zijn de oude keukens met de schouw, de oven en de keukenkast, de wc's, de wijnkelder, het kolenhok en de bibliotheek. De opleverdatum is medio oktober. Dan staat hier weer een juweeltje.